

Information om remiss till Logopedmottagningen gällande elever i grundskola/gymnasium med misstänkt språkstörning eller dyslexi

Kriterier för remiss

Logopedmottagningens uppdrag är att utreda

- Språkstörning i alla årskurser
- Dyslexi från och med årskurs 3

Remisserna går att hitta via: [Riktlinjer och anvisningar - Region Västmanland](#)

Remiss skickas till Logopedmottagningen när en elev har ett medicinskt behov av logopedisk utredning. Om skolan önskar remittera en elev för både misstänkt språkstörning och dyslexi ska båda remissunderlagen fyllas i och skickas in samtidigt.

För att kunna göra en korrekt bedömning av patientens aktuella utredningsbehov behöver remissens samtliga frågor besvaras. Om remisskriterierna inte uppfylls eller om remissen är ofullständig kan remissen komma att avvisas eller skickas tillbaka till inremitterande för komplettering. Innan en remiss skickas ska åtgärder på skolan ha vidtagits.

Vid frågor om remissen går det att ringa remissbedömaren Maja Thörning, leg logoped, 021-173397.

Vem skriver remissen?

Remissen skrivs av person som är journalföringspliktig t ex skolsköterska, logoped eller psykolog.

Misstänkt språkstörning

Använd remissen: *Utredning av språklig förmåga gällande elever i grundskola och gymnasium*. Beskrivning av elevens språkliga och kommunikativa förmåga (se sid 3–6 i remissen) måste styrka språkliga svårigheter och bifogas för att Logopedmottagningen ska kunna ta ställning till aktuellt utredningsbehov.

Information om tester/bedömningar som bifogas:

Bifoga redan utförda utredningar, t ex psykologutredning eller läs- och skrivutredning. Om det inte är möjligt att bifoga utredningen ska informationen beskrivas i en utförlig sammanfattning.

Tänk på att:

- Ange i vilken årskurs testerna utfördes.
- Ange vilken årskurs/ålder i normeringen som eleven har jämförts med.
- Ange råpoäng och vilket värde resultatet motsvarar när det jämförs med normering (percentil/stanine). Om språklig förmåga är bedömd med normerade test ska testblanketterna bifogas.
- Beskriv om test har utförts i helklass eller enskilt.
- Redovisa när manualen frångåtts (t ex när testet ges med förlängd tid eller att läraren har läst upp texten som eleven egentligen ska läsa själv).
- Ange vem som har testat eleven.

Språkliga svårigheter i skolålder:

En språklig utredning kan behöva göras om det föreligger uppenbara svårigheter med att ta in språklig information och/eller uttrycka sig verbalt. Exempel på språkliga svårigheter är nedsatt hörförståelse, begränsat ordförråd (både när det gäller förståelse och att uttrycka sig), felaktig grammatik och svag formuleringsförmåga och/eller uttalssvårigheter. Språkliga svårigheter kan också visa sig genom avvikande användning av språket som då kan leda till kommunikationssvårigheter.

Flerspråkighet:

Vid misstanke om språkliga svårigheter i kombination med flerspråkighet ska det finnas språkliga svårigheter även på modersmålet för att det ska vara aktuellt med utredning vad gäller frågeställning språkstörning. Eleven måste ha vistats i svenskspråkig miljö i minst tre år innan utredning är möjlig att utföra.

För att kunna göra en korrekt bedömning av elevens språkliga förmåga är det av stort värde om ett pedagogiskt underlag, gjort av modersmålläraren, kan komplettera det övriga pedagogiska underlaget.

Uttalssvårigheter och/eller munmotoriska svårigheter:

Vid uttalssvårigheter och/eller munmotoriska svårigheter används inte denna remiss utan en vanlig konsultationsremiss, precis som vid remittering gällande stamning.

Misstänkt dyslexi

Använd remissen: *Utredning av läs- och skrivförmåga gällande elever i grundskola och gymnasium.*

På remissen behöver elevens läs- och skrivutveckling samt genomförda stödinsatser beskrivas. Dessutom behöver relevanta testresultat bifogas som motiverar behovet av en dyslexiutredning.

Tillsammans med remissen ska även redan genomförda screeningtester bifogas, lämpliga utifrån elevens ålder och kompetensnivå, exempelvis DLS, LegiLexi, LäSt:

- Läsförståelse
- Lëshastighet
- Rättstavning
- En orättad fri skrivning.

Bifoga om möjligt kopior på rättade och kompletta kartlägningsunderlag, för att möjliggöra en samlad bedömning, inte enbart staninevärden eller sammanfattningar.

För att en dyslexiutredning på svenska ska kunna genomföras behöver eleven ha vistats i svenskspråkig miljö i minst tre år.

Diagnos

Logopeden ställer medicinsk diagnos i enlighet med Socialstyrelsens riktlinjer, ICD-10-SE. För att få stöd i skolan krävs dock ingen diagnos.

Misstanke om andra svårigheter

Vid misstanke om omfattande kognitiva svårigheter eller neuropsykiatrisk problematik är det önskvärt att psykolog konsulteras innan remiss till Logopedmottagningen skickas.

Elever med insatser via Habiliteringscentrum

Vid misstanke om språkstörning: Om eleven är berättigad insatser via Habiliteringscentrum, ombuds vårdnadshavare kontakta Habiliteringscentrum för vägledning kring språksvårigheter.

Vid misstanke om dyslexi: Om eleven är berättigad till insatser via Habiliteringscentrum med anledning av autism eller intellektuell funktionsnedsättning (IF) bör läs- och skrivutredning endast genomföras om svårigheterna inte bedöms kunna förklaras av den generella utvecklingsnivån eller autism. Det bör också beskrivas vilken ytterligare nytta ett ställningstagande till dyslexi förväntas tillföra utöver den förståelse, de anpassningar och det stöd som redan motiveras av grunddiagnosen. Detta ställningstagande ska framgå av remissen.

Vid allmänna frågor kontakta Logopedmottagningen, 021-17 44 00